

Trioli

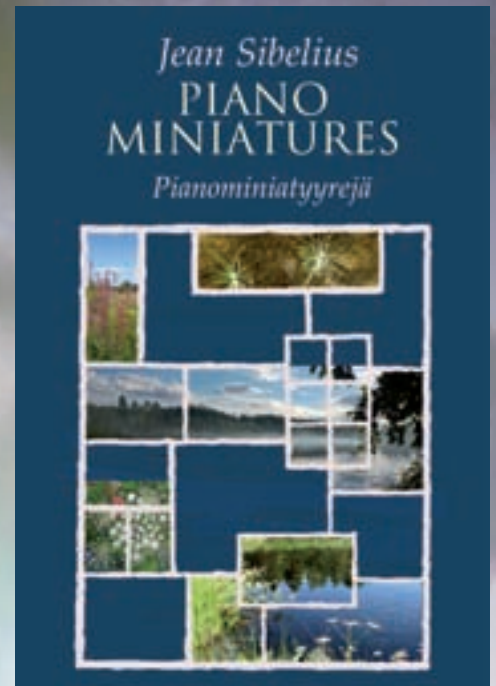
Keski-Helsingin musiikkiopiston lehti 2016

Virtaa

Sibeliuksen pianosuosikit yksissä kansissa!

Jean Sibelius: Pianominiatytyrejä

Pedagogien ja pianonsoiton ystävien toivekokoelma on ilmestynyt! Mukana 24 Sibeliuksen suosituinta pianokappaletta, mm. Kuusi, Etydi, Romanssi Des-duuri ja Akileija sekä opuksen 40 miniatyyrit Valsette ja Berceuse. Kokoelma perustuu kriittisen kokonaisedition uudistettuun nuottimateriaaliin. € 29,90

Muita tuoreita kokoelmia

Jean Sibelius:

Puu- ja Kukkasarjat € 19,80/kpl

Toivo Kuula:

Sonaatit viululle ja pianolle € 31,80

Kootut viuluteokset € 38,40

Kolme sellokappaletta € 18,00

Harri Wessman:

Kuusi viulukappaletta Alisa Ojaselle
Viisi huilukappaletta Arja Pohjoismäelle
Viisi kontrabassokappaletta Amanda Thiemelle
Pedagogiseen käyttöön sävellettyä innostavaa ohjelmistoa musiikkiopistotasolle. € 14,90/vihko

Mirka Vähätäri:

Pianopäivä, 24 koukuttavaa kappaletta
Raikkaita ja pedagogisesti mietittyjä hittibiisejä.
€ 24,60

Väriä ja variaatiota opetukseen

Louhos-Juris-Tawaststjerna: Pianon avain

Kattava pianokoulu, joka suorastaan kutsuu musisoimaan.
Uusittu sarja on nyt kokonaisuudessaan saatavana.

Arja Suorsa-Rannanmäki: Colour Keys, Piano ABC

Inspiroiva ja moderni pianoaapinen pienille soittajille aina 4-vuotiaista alkaen. A: € 36,50, B: € 38,60

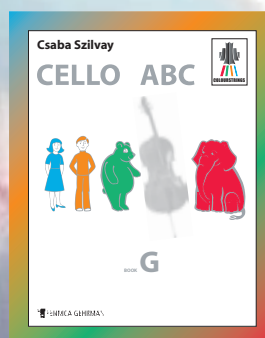
Meri Louhos: Ensimmäiset etydit & Pikku-Czerny

Louhoksen kokoamat helpot etydivihkot. € 16,80/18,00

Géza Szilvay: Viuluasteikkoja lapsille 3 € 25,50

Csaba Szilvay: Cello ABC Book G

Colourstrings-sellokoulun uusi, itsenäinen osa, joka sisältää kappaleita ja tekniikkaharjoituksia. € 66,80

Tilaukset ja tiedustelut:

Ostinato
nuottikauppa • sheet music shop
Tykistönkatu 7 • 00260 Helsinki
Puh. (09) 443 116 • fax (09) 441 306
www.ostinato.fi • ostinato@ostinato.fi

Tässä Triolissa

KUVA VEIKKO SOMERPURU

Trioli-lehti 2016
30. vsk

Julkaisija
Keski-Helsingin musiikkiopiston
kannatusyhdistys ry.

Päätoimittaja
Petri Aarnio

Toimitussihteeri
Salla Saarela

Toimituskunta
Petri Aarnio
Lea Einiö
Salla Saarela

Ulkoasu
Merja Lensu

Kannen kuva
Veikko Somerpuro

Toimitus
Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3-5
00500 Helsinki
p. 050 3728 441

Painopaikka
Forssa print

ISSN 0786-2598

Lämmin kiitos kaikille ilmoittajille
ja lehden tekoon osallistuneille!

KUVA VEIKKO SOMERPURU

KUVA SALLA SAARELA

Pääkirjoitus	5
Flow	7
Taikaa Kuopiossa	8
Omia polkuja musiikkiin	10
Herra Hakkaraisen pianotunnilla	12
Pelimannin poika komppaa klassista ...	14
Ensimmäiset musiikkikokemukset	16
Mikä flyygeli?	19
Hauskan oppimisen vallankumous	20
Fagottia ja futista	22
Uudet oppimistavat ja musiikki	25
Pilates soitonopetuksen tukena	27
Pulmakulma	30
Oppilaaksi musiikkiopistoon	31
Kesämusisointia Päivölässä	31

KUVA VEIKKO SOMERPURU

LASTEN JA NUORTEN MUSIIKKITEATTERILEIRIT KAPSÄKISSÄ

7-12-vuotiaat

6.-10.6. (täynnä)

13.-17.6. (täynnä)

1.-5.8.

.....

13-15-vuotiaat

1.-5.8.

(leiri Harjun nuorisotalolla)

Leiripäivien kesto ma-to klo 9-15,
pe klo 9-18 (loppujuhla klo 17)

LEIRIMAKSU:

195 € / lapsi / viikko, sisaralennus -20 €
(sis. leirimaksun, materiaalit,
lämpimän ruoan ja vakuutuksen)

ILMOITTAUTUMINEN JA LISÄTIEDOT
www.kapsakki.fi • leirit@kapsakki.fi

METSÄN HENKI -LASTENOOPIERA

Ensiaamu ke 18.5. KLO 9.30

to 19.5., pe 20.5. KLO 9.30

la 21.5. KLO 14

Metsän eläimet pelastavat maailman
uudessa lastenopperassa.

Esiintyjät: Veera Railio,
Petri Pöyhönen, Jukka Ojala
Sävellys: Timo-Juhani Kyllönen
Libretto: Maritza Núñez
Visualisointi: Taina Relander
Ohjaus: Juulia Tapola
Kesto: n. 40 min
Suosituskä: 6 -12 vuotiaille

MUSIIKKITEATTERI KAPSÄKKI

Hämeentie 68, Helsinki • 09 260 0907
info@kapsakki.fi • www.kapsakki.fi

LIPUT: Aamuesitykset (klo 9.30) 8 €
Muut esitykset 22,50/14,50 € Perhelippu 70 €
Lippuvaraukset: 09 260 0907

Virtaa

Musiikki täyttää elämästä suuren osan. Se vaikuttaa meihin jo ennen syntymäämme. Kohdussa kasvaessamme kuulemme ääniä ulkoisesta maailmasta ja elämme äitimme tunteissa mukana. Äidin laulu rauhoittaa sikiön mieltä ja antaa uskoa syntymän jälkeiseen elämään. Musiikkikasvatuslehti Trioli seilaa tänä vuonna elämän virrassa.

Ensimmäisistä musiikkikokemuksista ei ole pitkä aikamatka harrastamiseen. Soittotunnit aloitetaan yleensä koulun alkamisajan ensimmäisinä vuosina, soittimena voi olla esimerkiksi useimmille tuttu piano. Pianistit saavat soittaa aina paikasta riippuen hyvin erilaisia soittimia. Juhlahetki koittaa, kun pääsee opiston uuden flyygelin ääreen.

Myös komea kontrabasso tai uljas fagotti voi olla uusi elämäkumppani. Jotta soitto sujuu, hyvä kehohallinta on paikallaan. Liikunta eri muodoissaan on aina hyvästä. Pilatesta on kehitetty muusikoidenkin tarpeita ajatellen. Kahdeksan liikettä antaa hyvän alun niin nuorelle kuin kokeneemmallekin soittajalle.

Muusikko saa nähdä maailmaa. Nuori soittaa! -katselmus oli tuhansien soittavien lasten kohtamisaikaa Kuopiossa. Yhteenkuuluminen ja ystävyys soittajayhteisössä ovat hienoja asioita ja niistä kerro-

taan oppilaiden omin sanoin. Mutta mitä taitoja nämä parhaillaan aikuisiksi kasvavat lapset tarvitsevat tulevaisuuden maailmassa? Voisiko musiikki olla hyvä väline näiden taitojen kehittämisessä? Tätäkin pohditaan Triolissa.

Elinikäisen musiikkisuhteen löytäminen on suuri tavoite ja jokaiselle tulee myös hetki lähteä musiikkiopistosta. Monipolvisempi opintopolku voisi helpottaa sen löytämistä ja tämä voitaisiin huomioida uusien opetussuunnitelmien perusteiden laadinnassa. Lisävirtaa soittotuntiin voi hankkia pienilläkin apukeinoilla, joita esitellään Herra Hakkaraisen pianotunnilla.

Tärkeää musisoimisessa on elämys, oivallus – ja ilo! Hetket, joina pääsee virtaustilaan, ilmassa on sähköä, unohtaa ajantajun ja pääsee flow'hun, ovat ainutlaatuisia. Tehkäämme siis hauskan oppimisen vallankumous!

Sukella sivuille ja anna virran viedä,

Petri Aarnio
rehtori

Elämys, oivallus, ilo!

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lasten ja nuorten musiikkiyhteisö, jossa noin 250 kouluikäistä soitinoppilasta tapaavat viikottain 35 opettajaansa ja lähes 250 musiikkileikkikoululaista kokoontuvat 0–8-vuotiaiden perhe- ja musiikki-leikkiryhmiin.

Yksilö- ja ryhmäopetuksessa yhdistyvät tavoitteellinen, lempeän määrätietoinen musiikin opiskelu ja luova ilmaisu.

Päämääränä on oppilaan hyvä musiikkisuhde – mahdollisuus hankkia elämälle eväitä taiteellisen, taidollisen ja emotionaalisen kasvun kautta.

Yhteismusisointi on pienestä pitäen tärkeä osa opetusta. Erilaisten yhtyeiden ja orkestereiden ohjelmisto vaihtelee barokista aikamme musiikkiin sekä kansan- ja maailmanmusiikista muuhun rytmimusiikkiin. Opetusta rikastuttavat oma

musiikin tekeminen, musiikin teknologia, taiteiden integrointi ja ilmaisuopetus.

Keski-Helsingin musiikkiopisto on lakisääteisen valtionavun ja Helsingin kaupungin toiminta-avustuksen piirissä. Opisto antaa taiteen perusopetuslain laajan oppimäärän mukaista opetusta.

Inkeri Simola-Isakssonin elämäntyö yksissä kansissa!

Hanki omasi Ostinatosta, Unigrafasta tai Fugasta!

Ikkunoita Inkerin elämään -kirjassa suomalaisen musiikkikasvatuksen ja musiikkiliikunnan vaikuttajan ja uranuurtajan, Inkeri Simola-Isakssonin (1930–2012) kohtaamat kollegat, opiskelijat, ystävät muistelevat ja avaavat ikkunoita ”Inkun” maailmaan.

Kirjan ovat toimittaneet Marja-Leena Juntunen, Hanna-Maija Aarnio & Soili Perkiö

Ikkunoita Inkerin elämään

Muistoissa musiikkiliikunnan uranuurtaja Inkeri Simola-Isaksson

Toim. Marja-Leena Juntunen,
Hanna-Maija Aarnio & Soili Perkiö

Sibelius-Akatemian julkaisuja 14
ISSN 0359-2308
ISBN 978-952-329-022-8

Olemme musiikkikasvattajien ja heidän yhteisöjensä yhdysside sekä Suomessa että maailmalla.

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME ry
www.fisme.fi

Mukana toteuttamassa unelmia jo vuodesta 1897.

F MUSIIKKI

Vantaa | Helsinki | Espoo | Turku | Lappeenranta | Kuopio

www.f-musiikki.fi

Flow

Hyvä lukija, olen valmistellut sinulle seitsemän oppitunnin ohjelman, jonka avulla sinusta ei milloinkaan tule pääministeri Sipilän peräänkuuluttamaa Kaiken Maailman Dosenttia.

Ensimmäinen oppitunti. Opettele nimi Csikszentmihályi Mihály (USA:ssa Mihály Csikszentmihályi). Sukunimen keskelle on leivottu pyhä. Aika harvinaista, ota selville missä se siellä on. Csikszentmihályi on unkarilaissyntyinen psykologi, joka kehitti käsitteen flow. Se tarkoittaa virtauskoke-musta.

Toinen oppitunti. Ymmärrä mistä flow:ssa on kysymys. Wikipedia: tietoisuuteen saapuva informaatio on tasapainossa minän tavoitteiden kanssa. Mitä se tarkoittaa? Voin kertoa, ettei se ainakaan tarkoita sitä tilaa, jonka vallassa istuin koulussa matematiikan, fysiikan ja kemian tunneilla 70-luvulla.

Kolmas oppitunti. Unohda aktiivisesti sana "haastava". Se on sanalle "vaikea" luotu kiertoilmaisu, koska joillekin tulee vaikeasta paha mieli ja muutenkin maailmaa pitää pehmustella. Totea yhdessä kanssani, että pitää välillä tehdä vaikeita asioita. Jos-

kus sellainen ahdistaa, mutta tuntuu älyttömän hyvältä, kun vaikeat jutut muuttuvat helpoiksi.

Neljäs oppitunti. Jos on liian helppoa, alkaa pitkästyttää. Jos on liian vaikeaa, ahdistaa koko ajan. Kasvatuspsykologi Kirsti Lonka on sanonut, että kun taidot kehittyvät, tekeminen siirtyy alueelle, jota kutsutaan kiihdytyskanavaksi. Eli aivotutkimuksen sanoin: dopamiinirata aktivoituu. Tämä on sitä virtausta, jolle huumeet ja alkoholi ovat keinoja korvikkeita. Milloin sinulla menee lujaa?

Viides oppitunti. Ajankohdasta riippuen tiettyjä oppeja, tiettyjen vaikeiden asioiden opiskelua pidetään arvokkaampina kuin toisten. Selvitä millaisia aloja sinun yhteiskuntasi arvostaa. Opiskeletko sinä asioita, joilla saadaan aikaan tuottavuusloikka? Teetkö innovaatioita? Älä välitä, en minäkään. Opiskele sitä, mikä innostaa.

Kuudes oppitunti. Jos satut opiskelemaan jollain tapaa taiteeseen liittyviä aineita, saatat törmätä luokitteluun, jossa tie-

tyt asiat määritellään korkeiksi, toiset mataliksi. Tällaiset luokittelut ovat pelkäs-

tään haitallisia, opettele olemaan välittämättä niistä. Niin kuin unkarilainen psykoanalytikko Bálint Mihály (Englannissa Michael Balint) kirjoitti, ihminen joka juoksee jotta pakoon, juoksee samalla jotain kohti. Jos pidämme sitä, mistä

juoksemme, todellisempana kuin sitä, mitä kohti juoksemme, pidämme pelkoa parempana kuin halua.

Seitsemäs oppitunti. Koska olen professori Csikszentmihályin nimen lisäksi vähätyt hänen ajatuksistaan, lisään tähän loppuun vielä hänen kuvauksensa flow'sta: "Olla täysin toiminnan lumoissa sen itsensä vuoksi. Ego katoaa. Aika lentää. Jokainen teko, liike ja ajatus seuraa väistämättä edellisestä, niin kuin soittaessa jazzia." Kuuntele jazzia. ■

Kirjoittaja on toimittaja ja kirjailija.

Tuntuu älyttömän hyvältä, kun vaikeat jutut muuttuvat helpoiksi.

Taikaa Kuopiossa!

Nuori soittaa! -tapahtuman aika koitti taas kahden vuoden tauon jälkeen. Keski-Helsinki lähti Kuopioon kolmen kokoonpanon voimin. Matkasta tuli ikimuistoinen!

Lunta!

Bussi Kuopioon lähtee seitsemältä musiikkiopiston edestä. On pimeää, mutta se pimeyskin on harmahtavaa, kosteaa ja kylmää. Tie kiiltelee sateen jäljiltä. Ilmoittaudun vastuuvanhemmalle, astun sisään bussin lämpöön ja pian löydän itselleni paikan toisen huilistin vierestä. Juttelemme hetken siitä, miten hirveää oli kangeta itsensä ylös kukonlaulun aikaan. Matkan alkaessa puheensorina taukoaa ja pari seuraavaa tuntia kaikki nuokahtelevat istuimissaan hämärässä bussissa. Kun seuraavan kerran pienen merkille maisemat, huomaan auringon heränneen. Valo havahduttaa ihmisetkin ja pian eloisa tunnelma leviää bussiin. Kun valkea ihme ensi kerran vilahtaa ikkunoista matkalaiset huudahtelevat innostuneena: "Lunta!" Näin sujuu matka kohti Kuopion konserttilavoja.

Matkustaminen on mukavaa

Kosketuksiin tuon valkoisen aineen kanssa pääsemme, kun bussi kaartaa Kuopion musiikkikeskuksen edustalle. Ihanaa jaloittelua viiden tunnin ajomatkan jälkeen! Da Capolla on konsertti heti perille saavuttuamme ja he pääsevät syömään aikaisemmin kuin me muut. Da Capoon kuuluvan **Oona Amberlan** mielestä esiintyminen meni "tosi hyvin" ja soittaminen on ollut hauskaa. Soittamisen lisäksi tietenkin kavereiden kanssa oleminen on ollut kivaa. Kysyn,

miten he ovat valmistautuneet Kuopiota varten. Paljon on ollut harjoituksia ja välillä rankkaakin, Oona vastaa. Kannatti kuitenkin harjoitella, sillä hänen mielestään Kuopiossa on ollut hauskaa ja hän haluaisi mielellään tulla uudestaan, koska pitää matkustamisesta.

Riskialtis kalakeitto

Hotellilla on kaikilla treenit – ensin omat, sitten ryhmätreenit. Soitto kaikuu vaimeana seinien läpi, kun asettaudumme taloksi. Meidän huilistien harjoitukset kitaristien ja muiden puhaltimien kanssa ovat käytännössä viimeiset ennen lavalle astumista mutta tunnelma on silti rento. Harjoittelemme itse biisien lisäksi lavalla olemista, hymyilemistä suu korvissa ja *Voices of Nagasakiin* kuuluvaa nauramista.

Parin tunnin vapaa-ajan jälkeen lähdemme syömään. Kaikki, jotka ovat muistaneet ottaa lämpimät vaatteet mukaan, ovat niis-

tä nyt kiitollisia. Taas laskeutunut pimeys, lumi ja raikkaan kylmä ilma kertovat talven jo tulleen Kuopioon. Pojat leikkivät lumisotaa ja tytöt tunkevat kädet syvemmälle taskuihin jutellen niitä näitä.

Ruokapaikka on sen verran iso, että sinne mahtuu suurempikin porukka. Päivä on ollut vaiheikas mutta energiaa riittää yhä. Tilaan riskialttiisti kalakeiton, vaikka kun viimeksi olimme huilistien kanssa Kuopiossa, se tarkoitti ainoastaan kokonaisia siljejä vedessä lillumassa. Keitto on kuitenkin maukasta ja muutkin ovat tyytyväisiä täytäviin annoksiinsa.

Oma loppuiltani kuluu kaverin kanssa rauhallisissa merkeissä. Selailemme koe-kirjoja, mistä ei oikein tahdo tulla mitään, kuuntelemme musiikkia, juttelemme ja käymme nukkumaan harmitellen aikais-ta herätystä. Lauantaiaamuna kahdeksan maissa ylös? Hyh.

Esiintymispäivä

Aamulla saamme kaikesta huolimatta rauhattua itsemme hotellin aamupalalle. Mmm... jugurttia ja marjoja. Jännitys kuitenkin kipristelee vatsassa ja itselläni on ainakin jo kiire esiintymään. Lähdemmekin heti syömisestä liikkeelle ilman sen suurempia ongelmia. Kenenkään soitin ei ilmeisesti edes jäänyt hotellille.

Esiintymisemme on aamutuimaan, joten meillä ei ole paljoa aikaa hengaila. Harjoittelemme nopeasti ahtaassa luokassa, jonne jätämme kampeemme ja luikahdamme kokeilemaan salin akustiikkaa. Sitten pitääkin jo kiiruhtaa lavalle. Luulimme, ettei yleisöä olisi laisinkaan aikaisen ajan-kohdan vuoksi mutta sali onkin lähes täysi! Jokainen kokoaa itsensä parhaansa mukaan ennen konserttia ja opettajamme Heli naurattaa ja herättelee väsyneitä oppilaita. Konsertti menee hyvin ja minulla on rento

olo lavalla. Kun viimeiset kumarrukset ovat ohi, olen vielä ihan valmis vetämään pari ekstrabiisiä. Näinkö nopeasti se meni?

Seuraavan parin tunnin aikana käymme syömässä Jazzklubilla, kuljeskelemme ihmettelemässä Musiikkikeskusta ja kuuntelemme muita esiintyjiä. Omaksi suosikikseni osoittautuu Näppäriorkesteri. Moni taas pitää Itä-Helsingin huiluryhmä Allegrosta. Pääsemme vielä lavallekin toisen kerran kitararyhmä Kääk!:n kanssa.

Joulun taikaa

Sitten seuraa päivän kohokohta – joulumarkkinat! Käymme tapaamassa pukkia, kokeilemassa ketjukeinua ja ihastelemassa Minna Suurosen kauniita vaatteita. Markkinoilla on ihanan jouluinen tunnelma ja kojujen makeat ja suolaiset herkut vetävät vastustamattomasti puoleensa. Pysähdymme hetkeksi markkinoiden keskiössä olevaan pieneen kahvilaan napostelemaan ja huilaamaan ennen paluutamme Musiikkikeskukseen. Mikään ei riko joulun taikaa, sillä ulkonakin avautuu valkea maa. Muistelemme, kuinka viime käynnillämme toimme lumen Kuopiosta Helsinkiin. Kävisipä nytkin niin!

Kamat odottavat jo bussissa ja kotimat-

ka voi alkaa. Teen matkalla bussille paljain käsin vuoden ensimmäisen lumipalloni ja kylmyys pistelee mukavasti sormissa. Jään kaipaamaan lunta. Ja okei, yhdessäoloa ja soittamista myös.

Takataskussa pala Kuopiota

Matkalla takaisin käymme syömässä ja kerään rohkeuteni haastattelakseni ihmisiä. Saankin kerättyä muutaman mielipiteen matkasta.

Elina Mölsä, joka soittaa fagottia myös Taikahuilujen kanssa, on hämmästyntynyt siitä, miten suureksi tapahtuma osoittautui.

Hänestä on ollut kiinnostavaa käydä Kuopiossa ja kuulla muita yhtyeitä. Erityisesti hän piti Da Capon Mikrokonsertosta. Matkaan ei ole tullut mutkia mutta vähän sähläystä kyllä.

Ystävykset, fagotisti **Mandi Palmén** ja viulisti **Stella Forssell** Da Caposta, vastailevat kysymyksiin innokkaasti. Kiintoa matkassa on ehdottomasti ollut lumi. Ja soittaminen myös, täydentää Stella. Muuten matka on mennyt sutjakasti mutta nukkuminen hotellissa oli vaikeaa, sillä vieraissa paikoissa on välillä vaikeaa saada unta.

Kitararyhmä Kääk!:n jäsen **Ilmari Leikkosen** mukaan treenaaminen on vienyt melko paljon aikaa, vaikka mukana on vanhaa ohjelmistoa. Esimerkiksi viime viikolla oli kolmet kahden tunnin harjoitukset. Soittaminen on kuitenkin mukavaakin. Ilmarin suosikkibiisi soittaa on *Misionera* ja parasta matkassa on ollut hotellilla vietetty ilta.

Viimeiseksi käyn haastattelemassa yhtä nuorimmista Taikahuilujen mukana olevista soittajista, **Saimi Heekkiä**, joka on soittanut Taikahuilujen kanssa viime syksystä lähtien. Hänenkin mielestään matkalla on ollut hauskaa, vaikka koulujuttujen ja huilunsoiton yhdistäminen on välillä haastavaa. Lisäksi joskus väsyttää, kun joutuu soittaessa seisomaan koko ajan, hän toteaa. Matkalla on kuitenkin riittänyt mukavasti vapaatakin ja aikaa rauhoittua.

Kun saavumme puoli kymmeneltä takaisin Helsinkiin, tuntuu kuin aikaa ei olisi kulunut lähdöstämme laisinkaan. Sama kolea pimeys on levittäytynyt Kallion katujen ylle. Lumen tuomasta hohteesta ei ole tietoaakaan. Mutta kun seuraavana aamuna herään pikkusiskoni iloisiin kiljahduksiin, ajattelen, että toimme sittenkin pienen palan Kuopiota mukanaamme. ■

Kirjoittaja opiskelee huilunsoittoa musiikkiopistossa ja oli matkalla Taikahuilujen kanssa.

Kun viimeiset kumarrukset ovat ohi, olen vielä ihan valmis vetämään pari ekstrabiisiä. Näinkö nopeasti se meni?

Omia polkuja musiikkiin

TEKSTI ANNA-ELINA LAVASTE

Viime marraskuu oli harmaimmillaan, mutta Kuopion Musiikkikeskuksessa ei ollut tietoaakaan kaamoksesta. Talo oli täynnä iloista vilinää, ääntä ja väriä, kun yli 2000 lasta ja nuorta eri puolilta Suomea kokoontui Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton järjestämään *Nuri soittaa!*-tapahtumaan.

Kolmen päivän aikana kuultiin 115 orkesterin ja yhtyeen taitavia ja musiikillisesti monipuolisia esityksiä. Jo 7. kertaa Kuopiossa järjestetty tapahtuma oli todellinen nuoren innon ja energian ilotulitus, jonka perusteella kaikki näyttäisi olevan Suomen musiikkioppilaitoksissa hyvin.

Suuren musiikkioppilaitoksen rehtorina törmään kuitenkin jatkuvasti siihen, että yhä harvempi oppilas on motivoitunut suorittamaan koko musiikin laajan oppimäärän opinnot. Kuopion konservatoriossa jatkaa musiikin perustasolta musiikkiopistotasolle nykyään vain n. 10 % oppilaista. Musiikin perustason opintojen keskeyttäminen tai lopettaminen viimeistään murrosiässä

on lisääntynyt. Miksi soitonopiskelu lakkaa juuri siinä vaiheessa, kun siipien alla alkaisi olla nostetta? Syyksi oppilaat itse ilmoittavat koulun vaativuuden, monista harrastuksista johtuvan ajan puutteen tai yksinkertaisesti vain kiinnostuksen ja motivaation loppahtamisen.

Heikkoon sitoutumiseen on varmasti syitä, joihin oppilaitos ja opettajat eivät voi vaikuttaa. On silti uskallettava kysyä, vastaako musiikkioppilaitosten toiminta kasvavien nuorten toiveisiin oikealla tavalla. Kaikki Suomen n. 100 lakisääteistä valtionosuutta saavaa musiikkioppilaitosta rahoittavat omat opetussuunnitelmansa opetushallituksen antamien opetussuunnitel-

Miksi soitonopiskelu lakkaa juuri siinä vaiheessa, kun siipien alla alkaisi olla nostetta?

man perusteiden pohjalta.

Nykyiset taiteen perus-
opetuksen musiikin laajan
oppimäärän opetussuun-
nitelman perusteet sisälsivät ilmestyessään
tärkeitä uusia painotuksia: hyvä musiikki-
suhde päätavoitteena, oppilaskeskeisyyden
korostaminen sekä velvoite oppimäärän
ja opetuksen yksilöllistämiseen tarvittaessa.
Oppilaitokset saivat lisää väljyyttä ope-
tuksen toteuttamiseen, mikä näkyy oppi-
laitoskentällä toiminnan monimuotoisuute-
na, värikkyytensä ja pedagogisina kehittä-
mishankkeina. Perusteita pidetään edelleen
pääosin hyvinä. Miksi niin moni oppilas
kuitenkin kyllästyy, turhautuu ja luovuttaa?

Opetussuunnitelman perusteiden ongel-
ma on sisäinen ristiriitaisuus. Niiden aset-
tamat tavoitteet ovat kaksijakoiset: toisaal-
ta hyvä musiikkisuhde, toisaalta valmiuk-
sien luominen musiikkialan ammatillisiin
opintoihin. Oppimäärän suorittamiseen on
kuitenkin tarjolla vain yksi malli. Perusteis-
sa korostetaan oppilaskeskeisyyttä, mut-
ta ne eivät käytännössä mahdollista oppi-
laskeskeisyyden toteutumista, koska kuljet-

tavana on kaikille sama
oppimisen polku: jokai-
nen oppilas tekee sekä
musiikin perustasolla

että musiikkiopistotasolla päättösuorituk-
sen yhdestä instrumentista ja musiikin pe-
rusteista. Yhteismusisointiin osallistumi-
sesta riittää merkintä.

Uskon, että oppilaitokset käyttävät kai-
ken mahdollisen jouston luodakseen in-
nostavan oppimisympäristön ja
tukeakseen jokaisen oppilaan hy-
vän musiikkisuhteen syntymis-
tä. Oppimäärän yksioikoisuu-
den muuria on kuitenkin mahdo-
tonta ylittää. Rakentuuko jokai-
sen hyvä musiikkisuhde tosiaan
yhden soittimen varaan, vai oli-
siko muitakin mahdollisuuksia? Miksi pi-
tää olla yksi pääsoitin, miksi ei useita soitti-
mia rinnakkain? Miksi pääaineen pitää olla
soitin, miksei kuorolaulu, kamarimusiikki
tai säveltäminen? Miksi pitää valita klassi-
sen ja rytmimusiikin väliltä, jos haluaisi in-
tensiivisesti sukeltaa molempiin? Voiko op-
pilaitos tietää paremmin kuin nuori ihmi-

nen itse, millaista polkua hän haluaa musi-
kin maailmaan kulkea? Ja voiko oppilaitos
tosiaan tietää oppilaan puolesta, millaisia
musiikillisia taitoja hän omassa tulevaisuu-
dessaan tarvitsee?

Musiikki on äärettömän monimuotoi-
nen ilmiö, jota voidaan lähestyä lukematto-
min eri tavoin. Jos opetussuunnitelman pe-
rusteiden seuraavan, toivottavasti pian ta-
pahtuvan uudistuksen keskipisteeksi aidos-

ti asetetaan oppi-
las, on yhden polun
malli syytä unohtaa.
Perusteiden tu-
lisi antaa jokaisel-
le oppilaalle ainek-
set ja mahdollisuu-
det oman henkilö-

Vastaako musiikkioppilaitosten toiminta kasvavien nuorten toiveisiin oikealla tavalla?

kohtaisen opiskelusuunnitelmansa raken-
tamiseen. Tunnuslause voisi olla: omia pol-
kuja musiikkiin! ■

Kirjoittaja on toiminut Kuopion konservatorion
rehtorina vuodesta 1997. Hän oli musiikin laajan
oppimäärän opetussuunnitelman perusteita
uudistaneen työryhmän sihteeri 2001–2002.

KUVA MAARIT KYTÖHARJU

OPETUSSUUNNITELMIEN PERUSTEET

- Opetussuunnitelmien perusteet määrää Opetushallitus.
- Musiikin laajan oppimäärän opetussuun-
nitelman perusteet ovat vuodelta 2002.
- Oppilaitosten opetussuunnitelmat teh-
dään perusteiden mukaisesti, mm. Kes-
ki-Helsingin musiikkiopiston tällä hetkellä
voimassaoleva opetussuunnitelma nou-
dattaa niitä.
- Kaikki opetussuunnitelmat uudistuvat
parhaillaan. Opetushallitus on päättä-
nyt esiopetuksen, perusopetuksen ja lisä-
opetuksen opetussuunnitelmien perus-
teista 22.12.2014 ja lukion opetussuun-
nitelman perusteista 27.10.2015.
- Uusien perusteiden mukaiset peruskou-
lun ja lukion opetussuunnitelmat otetaan
käyttöön syksyllä 2016.
- Laki taiteen perusopetuksesta koskee tai-
deoppilaitoksia.
- Taiteen perusopetuksen musiikin laaja op-
pimäärä tarkoittaa musiikkiopistojen tai
vastaavien valtionosuutta saavien musiik-
kioppilaitosten opetusta.
- Musiikin laajan oppimäärän opetussuun-
nitelman perusteiden uusiminen on alka-
nut ja ne astuvat voimaan syksyllä 2018.

Herra Hakkaraisen pianotunnilla

PIANO ON kiva soitin. Jokainen saa siitä vaivattomasti äänen. Äänistä kiinnostunut pikkulapsi hakeutuu aina tilaisuuden tullen painelemaan pianon koskettimia. Hän saat-
taa heti etsiä tuttuja melodioita korvakuu-
lolta ilman mitään opastusta. Netissä voi
jopa katsella videoita pianoa ”soittavista”
kissoista tai koirista. Pianolla on siis help-
po musisoida aivan ensimmäisestä piano-
tunnista lähtien. Pianonsoitto on myös har-
rastus joka on mahdollista aloittaa vaikka
kuinka myöhäisellä iällä.

PIANO ON monipuolinen soitin. Pianol-
la voi soittaa soolokonsertin, olla orkes-
terin solistina, tehdä kamarimusiikkia tai
säestää. Piano tai joku muu kosketinsoitin
on usein tärkeässä roolissa erilai-
sissa yhtyeissä. Pianoa käytetään
laajasti mitä erilaisimmissa
musiikkityyleissä.

PIANON ERI roolit on
hyvä sisällyttää piano-
tuntiin. Alkuvaiheessa op-
pilaan kanssa voi soittaa vaik-
ka helppoja melodioita. Sit-
ten voidaan pohtia, miten tuohon
melodiaan luodaan säestys. Entäs jos
joku toinen soittaja tuottaa melodian? Mit-
ten piano voisi säestää laulajaa tai tois-
ta soitinta? Mitä tapahtuu jos melodia soi-
tetaan ja säestetään eri sävellajissa? Voiko
sointuja tai koko sävellystä muunnella jo-
tenkin?

KOKEILEMINEN VOI jatkua vaikka
kuinka pitkälle, kaiken ikäisten oppilai-
den kanssa. On hauskaa tehdä tutkimusret-
kiä koskettimistolla tai koskettimiston ul-
kopuolella. Musiikkihan on leikkiä ja ko-
keileva, uteliaan tutkiva soitto on mieles-
täni juuri tätä musiikilla leikkimisen ydin-

tä jonka kautta löytyy tie
vahvaan musiikilliseen il-
maisuun.

PIDÄN EDELLEEN soit-
tamisen perinteistä, konk-
reettista käsityötä kaikkein
tärkeimpänä. Nykyaikana tekno-
logia kuitenkin tarjoaa paljon lisämahdolli-
suuksia pianotunnin sisältöön. Olennaista
on, miten teknologia saadaan tuomaan kä-
sityöhön lisäarvoa. Esimerkiksi metrono-
min monotonisen nakutuksen korvaami-
nen bändisäestyksellä saattaa joskus kum-
masti piristää soittoa.

ASTEIKKO HARJOITTELUKAA ei
tunnu niin tylsältä kun orkeste-
ri komppaa taustalla. Olen myös
tehnyt oppilaille kotihar-
joituksia ja korvakuulo-
tehtäviä YouTubeen. Siel-
tä oppilaat myös löytävät
usein itsenäisesti jonkin
suosikkikappaleen treeni-
vinkit. Sähköpostilla voi myös
kätevästi lähettää nuotteja tai
äänitiedostoja. Hyvä apu on soittaa
oppilaalle kappale muistiin vaikkapa
puhelimella. Oppilas voi esimerkiksi kuvata
opettajan sormia, joten samalla saadaan vi-
suaalinen kuva soittotapahtumasta.

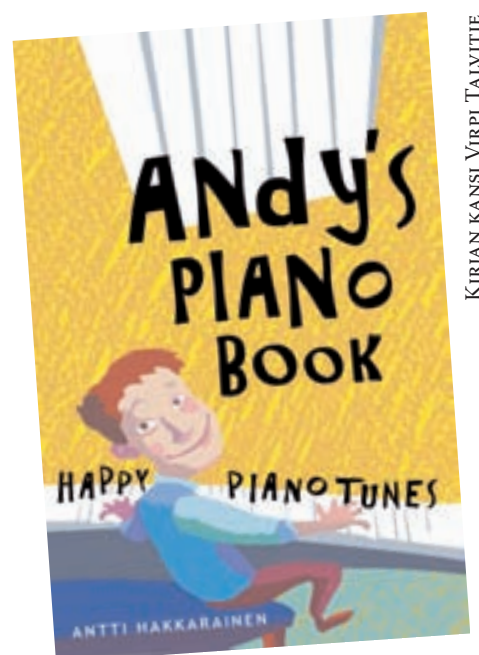
MUSIKKOUTEEN KUULUU myös
improvisointi, säveltäminen ja sovittami-
nen. Mikä onkaan motivoivampaa kuin so-
vittaa oppilaan lempimusiikkia pianolle.
Tämä työtapana parhaimmillaan kun op-
pilaan kanssa yhdessä mietitään sovit-
usratkaisuja. Kannattaa ehdottomasti kysyä
oppilailta biisiehdotuksia. Tällä tavalla on
löytynyt esimerkiksi loistavia, tietokonepe-
leihin sävellettyjä kappaleita.

**Teknologia
tarjoaa paljon
lisämahdollisuuksia
pianotunnin
sisältöön.**

KANNATTAA MYÖS innostaa
oppilaita säveltämään omia teok-
sia. Opettaja voi avustaa nuotin-
kirjoituksessa jos tämä taito ei
vielä ole hyvin hallussa. Eikä sä-
vellystä ole edes pakko kirjoittaa
nuotille. Äänite riittää hyvin teok-
sen taltioimiseen. Jos pianotuntiin saa vie-
lä sisällytettyä säännöllistä improvisointia,
on kasassa todellinen muusikon oppisisäl-
töpaketti.

TÄTÄ KAIKKEA on tietysti vaikea sisäl-
lyttää yksittäiseen pianotuntiin, mutta tär-
keää onkin että näitä muusikon työkalu-
ja tulee käytettyä säännöllisesti lukuvuo-
den aikana. Minusta on myös hauskaa teh-
dä oppilaille itse sävellettyä soittomateriaa-

**Pianotunnilla
pitää uskaltaa tutkia,
kokeilla, yrittää,
erehtyä, onnistua
ja iloita!**

KIRJAN KANSI VIRPI TALVITIE

**Antin e-kirja julkaistaan
lähiaikoina.**

A man with short brown hair and black-rimmed glasses is seated at a piano, looking towards the camera. He is wearing a light blue button-down shirt. In the foreground, the back of a person's head and shoulders are visible, out of focus. The background shows a music room with a whiteboard on the wall.

Kokeileva, uteliaan
tutkiva soitto on
musiikilla leikkimisen
ydintä jonka kautta
löytyy tie vahvaan
musiikilliseen
ilmaisuun.

lia. Tällä hetkellä työstän e-kirjaa jota voi käyttää esimerkiksi tabletilla. Kirjaan tulee säveltämiäni pianokappaleita komppipohjilla varustettuina. Pianosävellykset voi siis soittaa säestyksen kanssa. Kappaleet on suunniteltu niin, että ne toimivat myös ilman komppia.

PIANOTUNTIENTEN OLISI hyvä olla löytöretkeilyä, jossa oppilas ja opettaja tekevät matkaa yhdessä, uteliaina ja innostuneina. Pianotunnilla pitää uskaltaa tutkia, kokeilla, yrittää, erehtyä, onnistua ja iloita – silloin piano kasvaa mekaanisesta koneesta eläväksi, hengittäväksi instrumen-

tiksi. Tällä reseptillä opettajakin jaksaa innostua vuodesta toiseen, koska aina on jokin uutta ja ihmeellistä edessä. ■

Kirjoittaja on Keski-Helsingin musiikkiopiston pianonsoiton lehtori.

Pelimannin poika komppaa klassista

TARMO ANTILA on kontrabassoluokan haltija. Tarmon muusikon työstä opetus Keski-Helsingin musiikkiopistossa on pieni osa sillä hän soittaa sinfoniaorkestereissa ja touhuu monenlaista muutakin musiikkiin parissa.

– **MUSA ON** vaan siistein juttu! Se on superia, kun pääsee soittamaan toisten kanssa. Kun vaan en itse olisi liian puiseva. Saisinpä nuoret treenaamaan niin paljon, että pääsisivät soittamaan yhdessä!

KAUSTISEN PAPPILANNIEMESTÄ kohtaisin oleva Tarmo tietää mistä puhuu. Tarmo pääsi jo pienestä mukaan soittotohmisiin.

– Isä ja tyypit tartti jonkun komppaamaan. Siksi minut laitettiin soittamaan pianoa ja bassoa. Kaustisen festarilla esiinnyin ensimmäistä kertaa 9-vuotiaana. Tanssin kansantansseja, lauloin ja soitin harmoonia Anttilan pelimanneissa.

TARMON ISÄN nuoruusaikoina miehillä oli päivätyöt. Illoiksi ajettiin pitkiä matkoja soittamaan ja palattiin aamuksi takaisin töihin. **Kimmo Anttila** on ammatiltaan hieroja ja soitinkorjaaja, vaikka muusikkonakin on kertynyt mainetta.

– Isällä oli törkeän tarkka korva ja se soitti paljon ukkojen kanssa. **Konsta Jylhä** jäi kerran pahasti pöllipinon alle. Toipilasaikana isä tuurasi sitä Purppuripelimanneissa. Myös isän oma orkesteri Hääpelimannit oli hyvin suosittu. Siinä soittivat hänen kanssaan **Risto Hotakainen** ja **Timo Valo**. Isä sai Mestaripelemannin arvonimen vuonna 2002.

TEININÄ JOKAINEN hakee paikkaansa. Tarmolle se oli musiikkilukio ja kontrabasso-opinnot Kokkolassa.

– Pidettiin nuottivainpaitoja ja mulla oli huuliharppu taskussa. Autotalleissa vään-

Isoimmat kiksit saa,
kun innostuu jostain
asiasta. Vau! Näin!
Jess!

nettiin musaa ja soitettiin nuorisoseurala. Minua ei kyllä kiusattu koulussa, johtui varmaan siitä, että otin kylän vahvimmat kaverit bändiin. Erikoista oli se, että Kausisella kovatkin pojat tanhus.

– Ensimmäinen tekemäni hittikipale oli *Neitoselle*-kappale, jonka A-osan tein mumolle ja B-osan toholampiselle kaunottarelle. Kappale menestyi nykykansanmusiikkiyhtye Snekan ohjelmistossa. Tyttö ei lämmennyt.

TARMO SOVITTI viime syksynä kansanmusiikkikappaleita musiikkiopiston Da Capo -orkesterille Nuori soittaa! -katselmusta varten. Kansanmusiikin suosio on huimassa kasvussa. Tarmon mielestä siihenkään ei sovi suhtautua liian ryppyot-saisesti.

– Ei ole tärkeää että kaikki soittaa kansanmusiikkia juuri oikealla tavalla. Oli kivaa sovittaa musiikkiopistolaisille ja tehdä sellainen symbioosi, jota ei ole ennen ollut.

OLIKIN LUONTEVAA, että diplomikon-sertissaan Tarmo kantaesitti kansanmusiik-

kisäveltäjänä tunnetun **Timo Alakotilan** kontrabassokonserton. Ammattiopintojen väylä oli sitä ennen ehtinyt kulkea Kokkolaan, Ouluun ja Helsinkiin. Merkittäväksi muodostui intensiivinen soittovuosi 2013 Sveitsissä **Duncan McTierin** opissa.

– Basso on pöljän vaikea soitin. Se on pitkä prosessi. Pitää vaan vääntää ja vääntää. Isoimmat kiksit saa sitten, kun innostuu jostain asiasta. Vau! Näin! Jess! Ylittää itsensä.

MENEILLÄÄN OLEVALLA kevätkaudella Tarmolla on kiinnitys Helsingin kaupunginorkesterissa. Vaikka klassinen soitto on Tarmolle tärkeintä, mahtuu kalenteriin muutakin. Tarmo soittaa nykykansanmusiikkiyhtye Tsuumi Sound Systemissä, joka tekee kiertueita paljon Euroopassa.

LISÄKSI TOPI SAHAN bändissä soittaminen ja Miehen vuosi -performanssi-videosarjaan musiikin säveltäminen ovat olleet mielekkäitä juttuja. Tarmo kehittää myös pop up -ravintolahenkistä Sound

Tarmo Anttila

- S. 1983
- Musiikin maisteri 2014
- Orkesterimuusikko, freelancer:
mm. Helsingin Kaupunginorkesteri, Radion Sinfoniaorkesteri, Turku filharmonia, Jyväskylä Sinfonia, Kamariorkesteri Avanti
- Kansanmusiikko, yhtyeitä mm. Tsuumi Sound System, Sneka, Markus Luomala Trio, Topi Sahan yhtye
- Säveltää ja sovittaa musiikkia: Miehen vuosi, Sound and flavor
- Opettaa kontrabassonsoittoa Keski-Helsingin musiikkiopistossa, Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastolla ja Pop & Jazz Konservatoriossa.

Kaustisella kovatkin pojat tanhus.

and flavor -radio-showta, jossa kaksi näyttelijää, muusikko ja kokki tekevät keitoksen

päivänpolttavista aiheista.

– Tällai kun voisi kauttaaltaan jatkaa samalla meiningillä. Olla orkesterissa töissä, lisänä vähän opetusta täällä ja Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastolla. Soittaa, tehdä teatteria ja muutakin taidetta. Rakkautta elämässä ja terveyttä, huokaa Tarmo. ■

Kirjoittaja on musiikkiopiston rehtori.

Hyvä soitinkauppa Helsingissä!

Huilut, oboet, klarinetit, fagotit,
lyömäsoittimet, jousisoittimet ja tarvikkeet
Albertinkatu 17, 00120 Helsinki
Avoinn: ti–pe klo 10–17, la klo 10–14 (kesäisin ma–pe, la sulj.)
www.woodwinds.fi, p. (09) 681 2150, matti.helin@woodwinds.fi

Konserttikeskus on Suomen merkittävin koulu- ja päiväkotikonserttien järjestäjä, joka tarjoaa monipuolisen valikoiman kohdeyleisölle suunniteltuja ohjelmia.

Tutustu tarjontamme kotisivuillamme.

www.konserttikeskus.fi

Ensimmäiset musiikkikokemukset

Sikiö kasvaa kohdussa noin yhdeksän kuukautta. Näiden elintärkeiden kasvukuukausien aikana se ei ainoastaan nuku ja odota passiivisesti omaa syntymäänsä, vaan sillä on kyky yhdistellä eri aistien tuomaa informaatiota ja luoda sen avulla hyvinkin kattava kuva ulkoisesta maailmasta. Erityisesti kuulo- ja tuntoaisteilla on tärkeä rooli.

Aivotutkimusten valossa

Aivotutkija **Minna Huotilainen** luennoi sikiöaikaisesta musiikin oppimisesta sekä musiikkiharrastusten hyödyistä Valtakunnallisilla musiikkikasvatuspäivillä. Kuulijoita olivat lukuisat musiikin parissa työskentelevät. Musiikkikasvattajat saavat työssään päivittäin nähdä, kuinka musiikki vaikuttaa positiivisin tavoin. Mutta kukapa musiikin kanssa työskentelevä ei haluaisi myös tieteellistä tutkimusnäyttöä sen positiivisista vaikutuksista aivoihimme.

– Nämä aivotutkimukset alleviivaavat niitä tutkimustuloksia, jotka kertovat, mikä takia juuri musiikkikasvattajien työ on niin uskomattoman tärkeää”, aloittaa Huotilainen luentonsa.

KUVA VEIKKO SOMERPURO

Minna Huotilainen
musiikkikasvatuspäivillä.

Kohdun äänimaailma

Ihmisellä on jo syntyessään musiikin kuulijana toimimisen kokemuksia. Äänimaailma kohdussa ei ole hiljainen, vaan täynnä erilaisia ääniä äidin sydämen sykkeestä hengityksen sihinöihin ja suoliston pulputuksiin sekä kävelyn rytmistä puheeseen. Toisin kuin joskus ajatellaan, kohtu on varsin meluisa paikka. Kohdun saattaa täyttää jopa 85–90 dB suuruinen melutaso.

Tutkija Huotilaisen mukaan äidin kehossa syntyvät luonnolliset äänet ovat kuin rytminen sambakarkelo, joka ympäröi sikiötä koko raskauden ajan. Vaikka lapsivesi, sikiökalvot, kohtu ja vatsanpeitteet vaimentavat, kykenee sikiö aistimaan myös ulkomaailmasta tulevia ääniä.

Ennen syntymää

– Sikiön aivot kehittyvät asteittain. Aivojen kuoriosilla sijaitsevat ihmisen toimintaa ohjaavat alueet, mutta niillä ei vielä sikiöaikana ole kovin paljon yhteyksiä toisiinsa, selittää Huotilainen. Sen sijaan aivojen syvimmat osat, missä sijaitsevat ihmisen primitiivisiä toimia ohjaavat alueet, ovat jo toiminnassa. Nämä aivoalueet havainnoivat koko ajan ympäröiviä tapahtumia ja reagoivat myös niihin. Kuulo- ja tuntoaistimusten lisäksi sikiö pystyy aistimaan jonkin verran myös haju- ja makuaistimuksilla, joita se saa äidin ravinnon kautta. Näköjärjestelmä ei ole vielä kohdussa käytössä.

Sikiö kykenee kuulemaan ja erottelemaan erilaisia ääniä viimeistään 24. raskausviikolla, mutta aikaisintaan viikolla 17. Raskauden aikana sikiö kuulee voimakkaimmin äidin puheen ja laulun, jotka kantautuvat sille erityisesti äidin luuston ja lapsiveden vä-

rähtelyjen kautta. Ulkopuolisista äänistä kohtuun vaimentuvat erityisesti ylä-äänit eli korkeat taajuudet. Puhutusta puheesta karsiutuvat siis ensisijaisesti konsonantit. Sen sijaan matalat äänet ja puheen vokaalit erottuvat kohdun äänimaailmaan selkeämmin.

– Eräessä tutkimuksessa vertailtiin ranskalaisten ja saksalaisten vauvojen itkua ja huomattiin, että niistä voidaan erottaa äidin äidinkieltä. Tutkijat olivat päättelleet, että tällaiset havaittavat erot johtuvat juuri kielestä, jota vauva on sikiöaikana saanut kuulla. Vastasyntyneet osaavat itkussaan matkia äidinkieltään ja yrittävät näin kommunikoida äidin kanssa, kertoo Huotilainen.

Musiikkimuistoja sikiöajalta

Huotilainen toimii Helsingin Yliopiston kognitiivisen aivotutkimuksen yksikössä. Siellä on tutkittu, miten vastasyntynyt vauva pystyy muistamaan tutun laulun, jonka se on kuullut kohtuun useita kertoja. Tutkimuksessa mukana olleita raskaana olevia naisia pyydettiin soittamaan laulua Tuiki, tuiki tähtönen useita kertoja viikossa raskauden loppuvaiheessa. Heitä kuitenkin kiellettiin itse laulamasta kyseistä laulua, jotta tutkimus pystyttiin rajaamaan ulkopuolisiin ääniin.

Tulokset osoittivat, että sikiö kykenee varhaiseen oppimiseen jo kohdussa ja pystyy muistamaan toistuvasti kuulemaansa melodiaa ainakin neljä kuukautta syntymän jälkeen ja mahdollisesti jopa pidempään.

– Vauvan syntymän jälkeen huomaamme, mitä vauva on sikiöaikana oppinut, kertoo Huotilainen.

Odottavien äitien musiikillinen valmennus

Miten tätä kaikkea tutkimustietoa sitten voidaan hyödyntää musiikkikasvatuksessa? Odottavien äitien musiikkivalmennuksesta on tullut osa suomalaista musiikkikasvatusta, ja masuvauvat ovat kulkeneet mukana muskarissa ja muussa musiikkitoiminnassa jo kauan. Kun puhutaan odottavien äitien musiikillisesta valmennuksesta, voidaan kirjaimellisesti puhua musiikin alkuperäisestä. Musiikkivalmennuksia odottaville järjestetään Suomessa muun muassa musiikkiopistoissa ja ryhmiä ohjaavat yleensä varhaisiän musiikinopettajat.

Musiikkivalmennuksen toiminnan tavoitteita ovat varhaisen vuorovaikutussuhteen tukeminen, pohjan luominen hyvälle musiikkisuhteelle, hyvinvoinnin edistäminen sekä yhteisöllisen vertaistukiryhmän mahdollistaminen. Työtapoina ryhmissä käytetään musiikkikasvatuksen monipuolisia työtapoja kuten laulaminen, loruttelemine, kuunteleminen, soittaminen sekä liikkuminen ja tanssiminen.

Odottavien äitien musiikkivalmennuksessa on tärkeää hyödyntää kognitiivisen aivotutkimuksen osoittamia tietoja sikiöaikaisesta oppimisesta. Kun vanhemmat laulavat masuvauvalle toistuvasti esimerkiksi rauhoittumiseen tarkoitettua tuutulaulua ja silittelevät mahaa, voi tätä laulua käyttää myös syntymän jälkeen. Vauva rauhoittuu helpommin tuttuun kosketukseen, ääneen ja lauluun, jonka se on kuullut jo kohtukotiin. Äidin liikekieli jää myös sikiön tuntuuistiin ja vauvan synnyttyä tutun kannattelijan syli ja liikehdintä rauhoittavat häntä.

Ääni ja liike

Odottavien äitien musiikillisessa valmennuksessa hyödynnetään paljon liikettä, jossa kuulokuva yhdistyy tuntoärsykkeeseen. Sikiö pystyy aistimaan liikkuko äiti pehmeästi vai kulkikkaasti, hitaasti vai nopeasti. Laulu ja laulaminen taas ovat tärkeitä välineitä vanhemman tunteiden välittä-

Laulu ja laulaminen ovat tärkeitä välineitä tunteiden välittämisessä masuvauvalle.

misessä pienelle masuvauvalle. Hellittelyt ja silittelyt tuottavat turvallisuuden tunteita, joihin yhdistyvät vielä napa-

nuoran kautta välittyvät äidin hormonaaliset viestit mielihyvistä. Tämä kaikki vaikuttaa lapsen tunteiden ja minän varhaiseen kehitykseen.

Usein äidit tyynttelevät vauvaa rauhallisella ja hitaalla äänellä. Tämä on äideille kuin tietynlainen sisäänrakennettu ominaisuus, joka tapahtuu luonnostaan. Äidin ääni on usein myös erilainen lapselle lauletaessa, kuin äidin laulaessa itsekseen. Äiti laulaa vauvalle rytmisemmin, pehmeämmin ja korkeammalla äänellä. Laulajan itsensäkin rauhoituessa myös vauva tyyntyy helpommin. Tärkeää ei ole niinkään, mitä äidin sanat tarkoittavat, vaan miten sanat sanotaan. Lauluhetki vauvan kanssa on vuorovaikututusta sekä läsnäoloa, ja se luo vauvalle perusturvallisuuden tunnetta.

Musiikki virkistää kehoa sekä mieltä. Se voi auttaa laskemaan sykettä ja se helpottaa

KUVA ELISA SEPPÄNEN

Sikiöaikainen oppiminen ja eri aistien avulla kerätty informaatio valmistavat sikiötä syntymänjälkeiseen elämään.

Vauvamuskari on luonteva jatke odottavien äitien musiikkivalmennukselle.

stressiä sekä erilaisia kiputiloja. Odottaville äideille onkin tärkeää kuunnella itselleen mieleistä musiikkia. Sikiötä ei voi huijata nauttimaan musiikista, josta ei oikeasti itse välitä. Äidin mielimusiikki kehittää kehossa mielihyvähormoneja, jotka välittyvät sikiölle. Vauvan synnyttyä äidin lempimusiikki on aluksi myös vauvan lempimusiikkia.

Hyvän musiikkisuhteen luominen

Vanhemmat ovat vastasyntyneen ensimmäiset musiikkikasvattajat, aivan kuten muussakin kasvatuksessa. Vauva syntyy perheensä tapoihin ja kulttuuriin. On luonnollista, että pienokainen tutustuu monipuolisesti musiikin maailmaan käyden konserteissa tai kuunnellen musiikkia kotona yhdessä vanhempien kanssa, jos nämä asiat ovat perheessä luontevia asioita ja osa arkea. Odottavien äitien musiikkivalmennuksessa on mahdollisuus luoda pohjaa hyvälle musiikkisuhteelle, niin vanhemmille kuin pienokaisellekin. Musiikkivalmennuksessa äidit puolisoineen pääsevät nauttimaan yhdessä laulamisesta, liikkumisesta ja soittamisesta, jotka synnyttävät innostuksen kipinän musiikkiin.

Musiikkivalmennus antaa loistavan mahdollisuuden jatkaa vauvan syntymän jälkeen musiikkileikkikouluun eli muskariin

Vauvan synnyttyä äidin lempimusiikki on aluksi myös vauvan lempimusiikkia.

yhdessä vanhemman kanssa ja myöhemmin myös mahdollisiin instrumenttiopintoihin. Odottavien musiikkivalmennuksen kautta musiikkikasvattajilla on hyvä mahdollisuus tutustua ja rakentaa luottamusta perheeseen jo niinkin varhaisessa vaiheessa. Kun musiikista tulee osa arkea jo odotusaikana, on perheiden helppo osallistua jatkossakin musiikkiopiston iloiseen musiikin tekemiseen ja siitä nauttimiseen. ■

Kirjoittaja on varhaisiän musiikkikasvattaja.

KUVA SALLA SAARELA

Lähteet:

Huotilainen Minna 2015, luento ”Ensimmäiset musiikkikokemukset”, Valtakunnalliset musiikkikasvatuspäivät 13.11.2015

Juvonen Laura 2015, Odottavien äitien musiikkivalmennus – kohdussa kuuluu. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Huotilainen Minna 2011, Musiikillinen vuorovaikutus ja oppiminen sikiö- ja vauva-aikana. J. Louhivuori, P. Paananen & L. Väkevä (toim.): Musiikkikasvatus. Suomen Musiikkikasvatusseura – FiSME r.y. 121–129.

Kevään Uutuus!
Astrid Lindgren:
VAAHTERAMÄEN EEMELI
Ohjaus: Mikko Kivinen

Ensi-ilta 22.9.2016
Kirsi Siren:
MAALAISHIIRI JA KAUPUNKILAISHIIRI
Ohjaus: Kirsi Siren

Premiär 16.11.2016
Astrid Lindgren:
EMJL I LÖNNEBERGA
Regi: Mikko Kivinen

Esiinnymme myös tilauksesta kouluissa, päiväkodeissa sekä lasten tapahtumissa.

Tiedustelut ja lippuvaraukset
Teatteri Hevoskenkän toimistosta
arksin klo 8.00 – 15.00,
puh. 09 – 4391 220,
www.hevoskenka.fi,
hevoskenka@hevoskenka.fi.

Mikä flyygeli?

TEKSTI SONJA GLAND JA IIRIS NISKA
KUVA VEIKKO SOMERPURU

Musiikkiopisto sai viimein kauan odotetun uuden flyygelin. Sonja ja Iiris kertovat kiinnostavia yksityiskohtia soittimen luonteesta.

Flyygeli on piano

Flyygelit ovat mahtavia, sillä niissä on isompi ja kantavampi ääni kuin pystypianossa. Flyygeliissä on myös erittäin kaunis ääni. Pidämme enemmän flyygelin kuin pystypianon soitosta.

Flyygeli on piano. Flyygeli eroaa pystypianosta avattavan kannen takia. Avattavan kannen asennolla voidaan säädellä flyy-

TIESITKÖ, ETTÄ:

Flyygelin nimitys tulee saksankielen sanasta der Flügel 'siipi', sillä flyygelin muoto muistuttaa siipeä.

gelin soitinvoimaa. Pystypianossa kielet ovat pystyssä ja vasarat lyövät kohtisuoraan kun taas flyygeliissä kielet ovat vaakatasossa ja vasarat lyövät kieliin alakautta. Flyygelin kielet ovat yleensä pidemmät kuin pystypianon kielet ja flyygelin kaikupohja on suurempi. Pianon kehittäjänä ja jopa keksijänä pidetään italialaista **Bartolomeo Cristoforia**.

Flyygeli sopii isoihin konserttisaleihin, eikä mahdu yleensä koteihin. Kannattaa aloittaa soittamalla pystypianoa flyygelin si-

TIESITKÖ, ETTÄ:

Flyygeli on portugaliksi piano de cauda, puolaksi fortepian ja ranskaksi piano à queue.

jaan, sillä flyygelin soittaminen on hankalampaa. Se on hankalampaa, koska flyygeli on isompi soitin ja ääntä pitää osata hallita paremmin kuin pystypianossa.

Opiston uusi flyygeli

Haastattelimme piano-opettaja **Antti Hakaraista**.

Antti kertoo: "Flyygeli ostettiin Hollannista Amsterdamin läheltä. Flyygelin kanto onnistui hyvin, ensin flyygelin "pyörät" otettiin irti ja flyygeli käännettiin sivuttain ja sitten se saatiin kuljetettua saliin." Antti hymyilee ja lisää: "Olen tyytyväinen ostamamme flyygeliin." Kiitos Antti!

Oli hienoa saada uusi flyygeli.

Mielestämme oli hienoa saada uusi flyygeli, koska siitä oli jo pitkään haaveiltu.

TIESITKÖ, ETTÄ:

Flyygelin lisäksi erilaisia pianoja on myös esim. pystypiano, taffelipiano, sähköpiano, digitaalipiano, disklavier-piano, preparoitu piano ja syntetisaattori.

Vanha flyygeli oli jo muutenkin huonossa kunnossa. Suuret kiitokset kaikille, jotka auttoivat keräämään rahaa flyygelirahastoon konserttien avulla. Musiikin täyteistä kevättä kaikille!!! ■

Kirjoittajat ovat pianonsoiton oppilaita Keski-Helsingin musiikkiopistossa.

Hauskan oppimisen vallankumous

Filosofina, kirjailijana ja kouluttajana tunnettu **Lauri Järvilehto** puhui marraskuisilla Valtakunnallisilla musiikkikasvatuspäivillä salintäydelle musiikkikasvatuksen ammattilaisia.

Hauska oppiminen on kovaa mutta mielekästä työtä.

Lauri Järvilehto on esiintynyt viime aikoina julkisuudessa erityisesti koulun uudistamisen puolestapuhujana. Uusimmassa kirjassaan *Hauskan oppimisen vallankumous* Järvilehto avaa hauskan oppimisen käsitettä niin uusien oppimis- ja motivaatioteorioiden kuin omien kokemustensa kautta, joita on saanut muun muassa työskennellessään Roviolla oppimispelien parissa.

Monipuolisena taitajana tunnettu Lauri Järvilehto ei ole aivan noviisi musiikkipiireissäkään. Järvilehto kertoo musiikillisesta historiastaan.

– Olin Sibelius-Akatemian nuorisoryhmässä 5–8-vuotiaana, jonka jälkeen muutimme Ouluun. Oulussa olin ensin joitakin vuosia musiikkiopistossa ja sitten soitin 19-vuotiaaksi saakka klassista pianoa Oulun konservatoriossa. Musiikkiteknologian parissa aloin häärtä konservatorion studiolla 14-vuotiaana ja 20-vuotiaana muutettuani Helsinkiin perustin ekan musiikkistudion (Underwater Music).

Järvilehdolla on siis taustaa niin klassisena pianistina kuin rock-muusikkona, säveltäjänä, tuottajana (Musicmakers) ja kapellimestarina (Svenska Teatern). Ehkäpä hän siis tietää mistä puhuu ladatesaan kritiikkiä musiikkia ja muusikkoutta koskevia vanhentuneita käsityksiä kohtaan.

Lahjakkuutta ei ole olemassa

Liian usein musiikkiharrastuksesta puhuttaessa puhe kääntyy lahjakkuuteen, ikään kuin musiikki olisi vain harvojen ja valittujen etuoikeus. Lahjakkuustutkimusta aivotutkimuksenkin tasolla seurannut Lauri Järvilehto kyseenalaisti vanhanaikaiset lahjakkuusmyytit toteamalla, että onnistumisen kokemusten saavuttaminen musiikissa ei edellytä lahjakkuusgeeniä – vain riittävästi toistoa. Hengästyttävän monia esimerkkejä ja hauskoja tarinoita Pikku-Mozartista Arnold Schwarzeneggeriin vilisevässä esityksessään Järvilehto toi esiin kolme hauskan oppimisen vallankumouseen liittyvää teesiä:

1. Täytyy siirtää fokus opettamisesta oppimiseen
2. Oppimisen on oltava hauskaa
3. Tärkeintä on silmien palo

Suomen musiikkikasvatusseura – FiSME:n järjestämällä musiikkikasvatuspäivillä pitämässään esitelmässä Lauri Järvilehto painotti oppimisen prosessin tärkeyttä lopputuloksen sijaan. Tärkeämpää on vaalia oppilaan sisäistä motivaatiota kuin opettajan tai ympäristön asettamia vaatimuksia. Tällöin myös päästään usein pisimmälle tavoitteissa – ja toisaalta hyväksytään se, ettei kaikista voi tulla konserttipianisteja. Ihanteellisinta olisi, että jokainen ihminen löytäisi asian, joka motivoi kehittämään it-

seen ja jonka parissa saavuttaa flow-tilan. Liiallisesta pakottamisesta seuraa burnout, liian vähän haastetta tarjoavasta ympäristöstä boreout. Hauska oppiminen on kovaa mutta mielekästä työtä – ilman mielekkyyttä ei tapahdu oppimista.

Tärkeintä on silmien palo

Järvilehto kuvaili rehellisesti kokemuksiaan klassisena pianonsoittajana ja erityisesti sitä, miten klassiseen musiikkiin liittyvät soittotilanteet saavat hänet edelleen jännittämään ja pelkäämään virheitä. Toisenlaisissa esiintymistilanteissa samaa tunnetta ei tule. Voisiko olla niin, että taitavasta ja monipuolisesta pedagogisesta osaamisesta huolimatta musiikkiopistoinstituution rakenteissa piilee pitkät perinteet virheiden välttämiseksi hauskan oppimisen kustannuksella?

Lauri Järvilehdon, kahden lapsen isän sekä nykyään myös pelistudion toimitusjohtajan viesti opettajille ja vanhemmille on: kun havaitset lapsessa silmien palon, oli sitten kyse shakinpeluusta, lyhtypylvääseen kiipeämisestä tai viulunsoitosta, niin tartu siihen ja anna lapselle kaikki mahdollisuudet toteuttaa itseään. ■

Kirjoittaja on musiikkikasvatuksen tutkija Sibelius-Akatemiassa sekä FiSME ry:n hallituksen jäsen.

Lauri Järvilehto: <http://ajattelunammattilainen.fi/lauri-jarvilehto/>
Lauri Järvilehto: *Hauskan oppimisen vallankumous* (PS-Kustannus 2014)

Fagottia ja futista

Perheemme nuorempi lapsi Tapio, 9 vuotta, aloitti fagotinsoiton musiikkiopistossa syksyllä 2014. Samaan aikaa hänen elämänsä tuli jalkapallo ja kouluunkin men-
tiin. Paljon muutoksia siis, mutta hyväl-
lä tavalla.

Olen itse koulutukseltani pianonsoiton opettaja, mutta viimeiset 15 vuotta keskit-
tynyt musiikkihallinnollisiin tehtäviin, vii-
meisimpänä vuonna 2006 alkanut pesti Ta-
piola Sinfoniettan intendenttinä, jonka jä-
tin helmikuussa 2016. Musiikkiharrastus
on siis luonnollisesti ollut helppo valinta
ja vanhana säestäjänä olen ilolla käyttänyt
kaikki tilaisuudet hyväkseni saada soittaa
yhdessä Tapion kanssa. Lainasin jopa ystä-
vältä fagotin, jolla sain juuri ja juuri mene-
mään ”Tuiki, tuiki tähtösen”. Sitten lopetin-
kin itseopiskelun, niin vaikeaa se oli!

Yksi hienoimmista asioista musiikinhar-
rastamisessa on se riemu, jota soittami-
nen ja oppiminen tuottaa. Pojille usein tär-
keää nopeutta voi kokeilla, uusia ääniä löy-
tyy alussa tiuhaan tahtiin ja lisäksi voi aina
improvisoida, joten soittohetkeen liittyikin
meillä nykyään yleensä free jazz -osasto.
Koulussa opettaja innosti Tapion jo viime
keväänä kykykilpailuun. Monta sataa op-
pilasta sai sukeltaa hetkeksi fagotin maail-
maan, mikä saattoi olla monelle ensimmäi-
nen kosketus soittimeen ylipäänsä.

Arvostan kovasti sitä yhteisöllisyyttä, jota
nuori fagotistimme on saanut kokea alus-
ta asti. Osallistuimme marraskuun puo-
livälissä Suomen oboe- ja fagottiseuran
30-vuotisjuhliin Tampereella ja oli fantas-
tista, miten hienosti pienetkin otettiin mu-
kaan. Soittimesta ei ehkä tullut ihan kaik-
kia ääniä, mutta ne mitkä osattiin soitettiin
ylpeydellä ja hyvällä meiningillä. Kauppa-
keskuksessa käytiin esittämässä yksi kappa-
le flash mobina ja tapahtuma päättyi upe-
aan juhlakonserttiin. Todella suuren vai-
kutuksen minuun teki se, että paikalla oli
useita maamme eturivin oboisteja ja fago-
tisteja soittamassa yhdessä aloittelijoiden
kanssa. En usko että kukaan paikalla olleis-
ta unohtaa lähes 100 hengen voimin esitet-
tyä, yleensä jousilla soivaa Sibeliuksen An-
dante festivoa.

On ollut myös todella mielenkiintoista seu-
rata taide- ja urheiluharrastusta rinnak-

Tapion ja Hannan soittohetki.

yle RADION
SINFONIAORKESTERI

SINFONIAORKESTERI TUTUKSI

La 23.4.

Musiikkitalon Konserttisali klo 15

Hannu Lintu, kapellimestari

Konsertissa pääset seuraamaan
sinfoniaorkesterin työskentelyä
Musorgskyn Näyttelykuvien parissa.

Konsertti sopii koko perheelle
kouluikäisistä alkaen.

Liput 8–9,50 €

ticketmaster®
lippupalvelu

0600 10 800
1,98€ / min. + pvm.

kain. Kumpikin vaatii keskittymistä, harjoittelua ja omaa intoa. Toista tehdään suurimmaksi osaksi yksin ja toista aina muiden kanssa. Ryhmähenki on jalkapallossa ihailtavaa ja on myös todella hienoa seurata innokkaiden vanhempien osallistumista. Suurimpana erona yksilö-yhteisö-akselin lisäksi on jalkapallossa ainakin alkuvaiheessa amatöörivoimin suoritettu ohjaus verrattuna korkeasti koulutetun ammattilaisen, meillä loistavan Ilmari Kuopan antamaan soitinopetukseen.

**Soittohetken
liittyy meillä
yleensä free jazz
-osasto.**

Ajallisesti harrastukset vievät tällä hetkellä suurin piirtein saman verran aikaa, olettaen että jalkapalloilija osallistuu kaikkiin tarjottuihin harjoituksiin ja fagotinsoittaja harjoittelee päivittäin soitotuntien lisäksi. Harrastusten kustannukset ovat myös aika samankaltaiset: lukukausimaksut ovat soittajalle tässä vaiheessa isommat, mutta

nousevat jalkapallossa ohjauksen ammatti-
maistumisen myötä. Jalkapallon harrastamisen hintaa lisäävät varusteet, joita kasvavalle pojalle tarvitsee ostaa tiuhaan tah-

tiin kun taas samalla nuot-
tikirjalla mennään fago-
tin alkuvaiheessa mon-
ta vuotta eivätkä röörit-
kään, fagotin ruo'osta teh-
dyt suukappaleet, kulu ko-
vaa vauhtia vielä. (Poika-
ni suusta on tosin jo pari
kertaa tullut "äiti, tää rööri

ei soi" eli höylä/viilakaluston hankkimista
ja röörinteko-opintojen aloittamista odo-
tellaan...).

On ollut todellinen ilo ryhtyä fagotinsoitta-
jan äidiksi ja nimenomaan Keski-Helsingin
musiikkiopistossa, jossa on lämmin tunnel-
ma ja samalla päämäärätietoinen ote. Toi-
von kaikille muillekin sitä samaa musiikil-
lista elämää, mistä me saamme nauttia soi-
tonopintojen äärellä! ■

Kirjoittaja on äiti ja musiikkialan ammattilainen.

FAGOTTI

- on äänialaltaan matalin puu-
puhallinsoitin
- on hyvin käytetty puhallin-
orkestereissa tai sinfonia-
orkestereissa
- ääni muodostuu kaksoisruo-
kolehdykstä eli rööristä
- soiton voi aloittaa nokkahui-
lulla puhallinvalmennuk-
sessa kouluikäisenä tai
8–10-vuotiaana suoraan pie-
nellä fagottinolla tai nk.
C-fagotilla
- kun sormet ylettävät, voi
alkaa soittaa täysikokoista
fagottia

SUOMEN LAAJIN
SOITINVALKOIMA
KÄTEVÄSTI VERKOSSA:
WWW.SOITINLAINE.FI

Jo vuodesta 1931

SOITTIMIA
KAIKKIALTA
MAAILMASTA.

ISOILLE
JA
PIENEMMILLE
TÄHDILLE.

SOITIN LAINE OY
/ HELSINKI
POHJOINEN
RAUTATIEKATU 11
00100 HELSINKI
☎ 0290 80 2440

SOITIN LAINE OY
/ TURKU
MAARIANKATU 10
20100 TURKU
☎ 0290 80 2400

WWW.SOITINLAINE.FI

Nyt me soitetaan!

Pienet soittajat esiintyvät eskari- ja viskari-ikäisille.
Tule kokemaan, miltä viulu tai muut soittimet
kuulostavat pienten soittajien käsissä.

Ajankohta: **tiistaina 19.4. tai keskiviikkona 20.4.
tai torstaina 21.4. klo 18.00**

Paikka: **Keski-Helsingin musiikkiopisto,
Helsinginkatu 3-5**

Konsertti kestää noin 35 minuuttia, minkä jälkeen
voi kokeilla soittimia. Konsertti on maksuton.

Ilmoittaudu osoitteeseen
salla.saarela@khumusiikki.fi.

Muista kertoa viestissä

- montako lasta ja aikuista on tulossa?
- minkä päivän konserttiin tulette?

Tervetuloa!

Keski-Helsingin musiikkiopistolaiset

Uudet oppimistaidot ja musiikki

Maaailma muuttuu, ja kun maailma muuttuu, opetuksenkin pitäisi muuttua, mielellään etukäteen. Muutoksen vauhdissa on vaikea ennakoida, millaista työtä vaikkapa tänä vuonna esiopetukseen menevä lapsi tekee vuonna 2075, jolloin internetin läpilyönnistä ja EU:hun liittymisestä tulee 80 vuotta.

Tutkimuksissa ja OPS-perusteissa tätä on huomioitu: esimerkiksi itseohjautuvuus, vuorovaikutus-, ongelmanratkaisu- ja soveltamistaitojen oppiminen ovat nyt tärkeitä. Miten musiikki suhtautuu näihin uusiin 21. vuosisadan oppimistaitoihin? Mihin ollaan menossa?

Sitä ei tiedä, mutta spekulointia voi tukevoittaa. **Marilyn Binkley** kumppaneineen

jäsensi vuonna 2012 länsimaisten opetusstrategioiden visioita kymmeneen kohtaan. Tulevaisuusjargon ei ehkä olekaan peikko.

1. Kun tavoitteena on *ajatella luovasti, työskennellä luovasti yhdessä ja innovoida*, ollaan taide- ja taitoaineiden omimmalla alueella. Tämä nostaa esiin uudet ja muutuvat musikoinnin tavat ja siirtymisen kulluttamisesta toimijuuden kulttuuriin, oman musiikin tekemiseen, säveltämiseen laajasamielessä, eri muodoissaan, turvallisissa, epäonnistumisenkin mahdollistavissa tilanteissa.

2. *Kriittisen ajattelun, ongelmanratkaisun ja päätöksenteon* tavoitteet tuovat mukaan tiedon käsitteen uudistamisen: ke-

hollisen mielen, tunneajattelun sekä entistä systemaattisemman lähestymisen musiikin monimuotoisen tiedon ja taidon hallintaan, mikä tarkoittaa elävää suhdetta tutkimukseen.

3. *Oppimaan oppimisen ja metakognition* taidot tulevat musiikissa esiin sisäänrakennetun reflektoinnin kautta: omaa ja muiden toimintaa arvioidaan, ja se rakentaa sopivissa tilanteissa onnistumisten kautta tekemisen iloa, motivaatiota, flow'ta, keskittymistä ja pystyvyysuskoa.

4. *Sujuvuus äidinkielessä ja taidot muissa kielissä* tarkoittavat *puhutun kielen ohella musiikkilukutaitoa*: sujuvuutta omakulttuurisissa ja itsetehdyissä musiikeis-

sa ja ymmärrystä siitä miten toiset musiikit omissa yhteyksissään oikein toimivat.

5. Mikäpä parempi väylä kehittää *tehokasta vuorovaikutusta, työskentelyä ryhmässä, vastuullisuutta toisille ja projektien hallintaa* kuin ryhmämusikointi, vaihtelevissa rooleissa, päämäärätietoisissa, ehkä taiteiden- tai aineidenvälisissä projekteissa, joissa nautitaan luottamu(kse)sta ja yhteisestä saavuttamisesta?

6.–7. Arkipuheessa *informaatio- ja verkkolukutaidot* menevät helposti sekaisin. Tiedon valtameressä korostuu parhaimman tiedon tavoittaminen, mikä edellyttää kykyä arvioida kertynyttä tietoa – ja osuvan, pätevän tutkimustiedon hyödyntämistä. TVT-osaaminen tarpeita vastavasti ja kestävästi haltuunotettuna tarjoaa mahdollisuuksia tiedon välittämiseen sekä perinteisten että uusien musikointitapojen osalta.

8. Yhteinen musikointi on mainio tapa kasvattaa *paikalliseen ja globaaliin kansalaisuuteen* ja sen erilaisiin sosiaalisiin, kulttuurisiin, sukupuolisiin ja muihin identiteetteihin myös jalkautumalla seinien ulkopuolelle lähiyhteisöön tai verkon yhteisöihin.

9.–10. *Joustavuus, itseohjautuvuus, rehellisyys, itseluottamus, empatia, päämäärätietoisuus, vastuullisuus itsestä ja muista* ovat oman ja yhteisen elämänhallinnan tavoitteita, jotka harjaantuvat musiikkiprojekteissa, joissa jokainen osallistuja kantaa sopivaa vastuuta, kokee tekevänsä oman osansa, on itsensä, neuvottelee muiden kanssa ja arvioi toimintaa. Motivaatio, sitoutuminen, vastuu, päämääräinen toiminta ja omaksi kokeminen kulkevat käsi kädessä oman identiteetin rakentamisessa musiikin parissa.

Tästä näkökulmasta musiikin tulevaisuus kuulostaa varsin hyvältä. Toivotammeko uuden ajan uudet tavat jo tervetulleiksi? ■

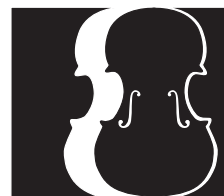
Kirjoittaja on musiikkikasvatuksen professori (ma) Oulun yliopistossa.

*Tarjoamme jousisoitinalan
asiantuntemusta ja ammattitaitoa
aloittelijoille sekä ammattilaisille.*

Tervetuloa!

Risto Vainio Oy

Apollonkatu 21
00100 Helsinki
Finland
p. 09 447 226

www.ristovainio.com
info@ristovainio.com

Avoinna: ti-pe 10–17, la 10–16

Pilates soitonopetuksen tukena

Muusikon ammatti edellyttää instrumentin hallinnan lisäksi hyvää kehonhallintaa. Staattiset soitto- tai laulu-asennot ovat haasteita kehon huoltamiselle. Muusikon on löydettävä kehoon samanaikaisesti rentous ja vahva kannatus. Pilates-menetelmä toimii soitto- tai laulunopetuksen tukena.

Kehon käyttöä on hyvä opetella tiedostamaan jo lapsena. Soittotunti voi olla ainoa paikka missä lapsi tai nuori saa ohjausta kehon tarkkailuun. Kehon käyttäminen on hyvin luonnollista seitsemänteen ikävuoteen asti, mutta alkaa kasvun myötä muuttua paljon. Kouluikäinen oppii usein tiedostamattaan kehon käytön tavat aikuisilta ja vanhemmilta lapsilta. Soitonopettaja voi toimia hyvänä mallina oppilaalleen pyrkimällä parantamaan myös omaa kehonhallintaansa.

Pilates muusikoille -menetelmästä kootut kahdeksan harjoitetta sopivat myös lapsille ja nuorille soittotunneilla tehtäviksi.

Kehon keskilinja, tasapainoinen seisoma-asento

Kehon keskilinja 1: Seiso jalat lonkkien leveydellä ja aseta jalat suoraan linjaan niin, että toinen varvas osoittaa suoraan eteenpäin. Sulje silmät. Sisäänhengityksellä siirrä paino päkiöille, uloshengityksellä kantapäille. Keinuu nilkoista hitaasti edestakaisin

pitäen kuitenkin jalkaterät koko ajan lattialla. Hae kehon keskilinjaa. Kymmenen keinahduksen jälkeen jätä paino kehon keskilinjalle niin, että päkiällä ja kantapäällä on yhtä paljon painoa.

Kehon keskilinja 2: Silmät suljettuina. Sisäänhengityksellä ala tehdä sivukautta ympyrää päkiältä kantapäälle, uloshengityksellä kierrä toista kautta takaisin. Keinuu nilkoista hitaasti ympyrää pitäen kuitenkin jalkaterät koko ajan lattialla. Tee kymmenen ympyrää molempiin suuntiin. Hae kehon keskilinjaa. Lopuksi jää seisomaan niin, että tunnet yhtä paljon painoa päkiällä ja kantapäällä ja tunnet, että painopiste asettuu hiekan kantaluuun etupuolelle. Tuo lantio jalkojen päälle, rintakehä lantion päälle ja pää rintakehän päälle ja tunne kuinka luut asettuvat hyvään linjaukseen ja keho vapautuu ylimääräisestä jännityksestä.

KUVA VEIKKO SOMERPURO

Tasapainoinen soittoasento

”Maadoittuminen”: Seiso hyvässä, tasapainoisessa asennossa. Sulje silmät. Kuvittele rauhallisesti, että jalkapohjastasi kasvaa juuret syvälle maan sisään, noin kolmen metrin syvyyteen. Kun jalkasi alkavat tuntua ”maadoittuneilta,” kuvittele, että ylävartalosi kurottaa korkeuksiin kuin vahvan ja elinvoimaisen puun runko ja oksat. Anna niskan ja selän pidentyä mielikuvan voimasta. Tunne miten jalat ovat vahvasti yhteydessä maahan lantiosta asti ja ylävartalo on hyvässä kannatuksessa lantiosta ylöspäin. Hengitä vapaasti tässä dynaamisessa asennossa.

Hengitys

Pallean rentoutus: Silmät suljettuina. Hengitä ulos ja tyhjennä keuhkot täysin liu’uttaen vatsalihaksilla kylkiluut kasaan. Jää odottamaan keuhkot tyhjinä. Kun tulee pakottava tarve hengittää sisään, päästä ilma vapaasti sisään. Toista 3–5 kertaa. Anna kehon hengittää. Tarkkaile pallean toimintaa ja keskity siihen hetkeen, kun päästät ilman sisään. Älä ota ilmaa sisään, vaan anna sen virrata vapaasti sisään. Avaudu sisäänhengitykselle. Pallea on tärkein sisäänhengitysilihaksemme ja sen tulisi olla mukana jokaisessa sisäänhengityksessämme. Jännitys ja kehon huono asento haittaavat pallean vapaata toimintaa.

Pilates-hengitys: Uloshengityksellä liu’uta vatsaa sisään kohti selkäranka ja ylös kohti rintakehää (poikittainen vatsalihas) ja liu’uta alimpia kylkiluita kohti toisiaan (vint vatsalihakset ja kylkivälilihakset). Sisäänhengityksellä selkä laajenee ja levenee. Kohdista sisäänhengitys taakse ja sivuille kylkiin. Uloshengitys on vatsan tapahtuma, sisäänhengitys selän tapahtuma. Keskity tehokkaaseen uloshengitykseen, koska sitä kautta mahdollistuu spontaani ja rento sisäänhengitys.

Lapatuki ja käsien kytkeminen selän vahvoin lihaksiin

Lapatuen aktivaatio: Seiso keho keskilinjalta ja anna käsien roikkoa rentoina sivuilla.

Uloshengityksellä liu’uta lapoja alaspäin kohti lantiota ja levennä lapoja kevyesti alaviistoon. Sisäänhengityksellä palau-

KUVA VEIKKO SOMERPURO

PILATES

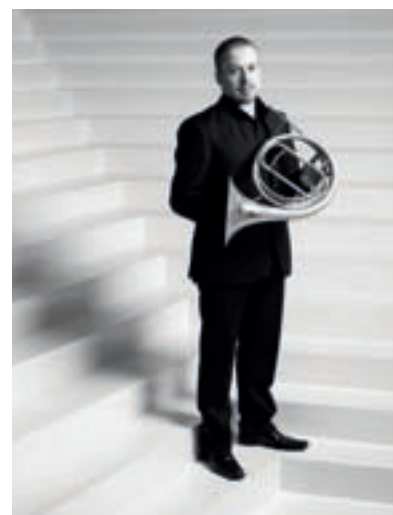
- Kehittäjä saksalaissyntyinen Joseph Pilates (1883–1967).
- Kehonhallintateknikka, jossa pyritään saavuttamaan luonnollinen lihastasapaino.
- Tavoite aktivoida ja vahvistaa kehon syviä, vakauttavia lihasryhmiä, lisätä liikkuvuutta.
- Vahvistaa erityisesti selkärangan, hartiarenkaan ja lonkkien tukilihaksia.
- Sopii kaikenikäisille ja -kuntoisille.
- Parantaa ryhtiä ja vapauttaa kehon elastisia rakenteita jännityksestä.
- Menetelmän voidaan sanoa olevan älykästä liikuntaa, tietoista liikettä ja kehon ja mielen yhteyden harjoittamista.

ta. Aloita liike lapojen välistä. Toista liike 5–10 kertaa.

Käsien nosto eteen: Uloshengityksellä aktivoi lapatuki ja nosta kädet eteen hartioiden korkeudelle. Sisäänhengityksellä palauta. Tarkkaile, etteivät lavat ja olkapäät nouse. Tarkkaile myös, etteivät olkapäät ja lavat karkaa eteen. Pidä rintakehä hyvässä kannatuksessa lantion päällä koko liikkeen ajan, tarkkaile ettei rintakehä karkaa taaksepäin. Toista liike 5–10 kertaa. Liike vahvistaa rintalihaksen yläosaa ja hartialihaksen etuosaa ja opettaa hyvää rintakehän ja selkärangan ryhtiä. Tee nosto suoraan olkanivelestä ja käytä liikkeeseen vain sen verran voimaa, kuin se vaatii.

Soittimen tasapainoinen kannattaminen

Hartiarenkaan rentouttaminen: Nosta instrumentti soittoasentoon mahdollisimman pienellä työllä. Kuvittele nostavasi soitin kannatukseen pelkästään luiden avulla. Tai ajattele, että nostat soittimen kannatukseen suoraan olkanivelestä. Ja lisätäksesi rentoutta, ajattele pudottavasi kyynärpäät kohti lattiaa, kun soitin on kannatuksessa. Tämä mielikuva rentouttaa niska ja hartioita yhä syvemmin. Voit myös ajatella, että rentoutat kainaloita, jolloin alueen isot lihakset rentoutuvat. Kun soitin on kannatuksessa, tunne kuinka olet kehon keskilinjalla, tasapainoisessa seisoma-asennossa ja tunne kuinka hengitys virtaa vapaasti ja tehokkaasti. ■

KUVA VILLE PAUL PAASIMAA

Kirjoittaja on käyrätorvensoittaja Radion Sinfoniaorkesterissa ja käyrätorvensoiton ja Pilates-menetelmän opettaja Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa. Hän on valmistunut Musiikin tohtoriksi Sibelius-Akatemiasta ja Somatic Pilates -ohjaajaksi Somatic Center Finlandista.

Sotilasmusiikkiala

puhallinorkesterimuusikkojen ja -kapellimestarien
suurin työllistäjä Suomessa

Varusmiespalvelus soittokunnassa

Hae 31.12 mennessä. Valintakokeet ja soittonäyte järjestetään huhtikuussa. Palvelus alkaa seuraavan vuoden tammikuussa.

Töihin muusikoksi sotilassoittokuntaan

Sotilasmusiikkialalle hakeutuvan on oltava varusmiespalveluksen suorittanut suomen kansalainen. Hakijan on suoritettava soittonäyte hyväksytysti, sekä läpäistävä 12 minuutin juoksutesti.

Lisätietoja

sotilasmusiikki.fi
varusmiessoittokunta.fi
valtiolle.fi

Puolustusvoimat
Sotilasmusiikki.fi

Pilates muusikoille -menetelmä

- Kehittäjä Tommi Hyytinen.
- Keskittyy hyvän soitto-/laulusennon rakentamiseen kehon vakauttavia lihaksia vahvistaen.
- Vapauttaa hengitystä ja sointia sekä parantaa äänen kantavuutta.
- Lapatukilihakset vahvistuvat helpottaen käsien kannattelua soittaessa.
- Purentalihakset ja kurkunpää sekä niskan ja kasvojen alueen lihakset rentoutuvat.
- Kehotietoisuus lisääntyy ja ylimääräiset jännitykset poistuvat.
- Parantaa keskittymiskykyä, läsnäoloa ja "flow'ta" soitossa tai laulussa. Keskittymiskyvyn parantuminen ja kehon rentoutuminen parantavat myös oppimiskykyä ja uusien asioiden omaksumista.
- Poistaa stressiä ja jännityksiä kehosta ja auttaa näin myös esiintymisjännityksen vähentämisessä ja jännityksen hallinnassa.

www.tommihyytinen.net

Leo Clean Oy

**NEW
BEAT**

Creative Business Coaching

Tehdään duunipäivästä
duuripäivä, nyt
uudella nimellä.

musavisio.fi

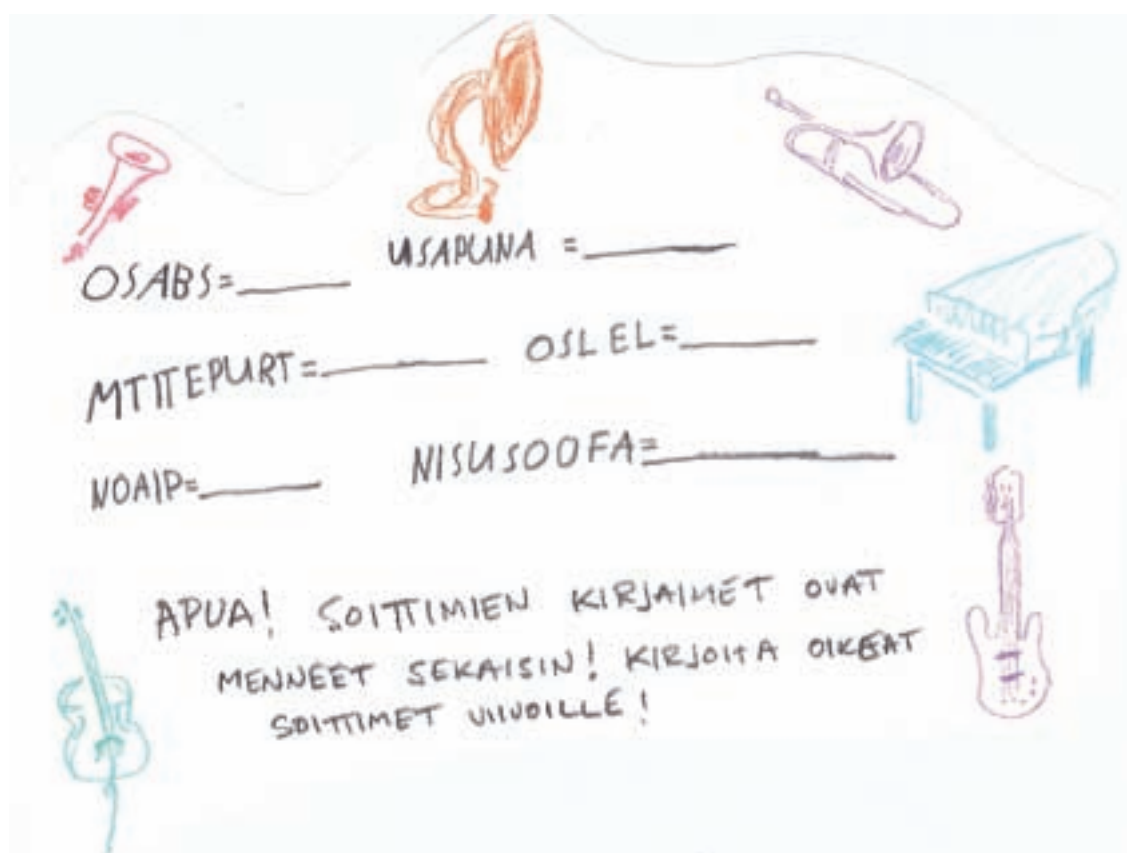
ELÄINKUVANUOTIT

Uutta materiaalia lasten musiikinopetukseen
Käy tutustumassa: www.hannuannala.fi

TEHTÄVÄT: MUSIIKIN PERUSTEIDEN
OPPILAAT
KOONNUT: ERNO AALTO

LAITA MUSATALO JÄRJESTYKSEEN NIIN,
ETÄ JOKAISELLA PYSTY- JA VAAKARIVILLÄ
ON JOKAINEN NUOTTI JA MERKKI. SAATKO
MYÖS JOKAISEEN VÄRIRUUDUKKON KAIKKI
NUOTIT JA MERKIT?

Oppilaaksi musiikkiopistoon

Solistiset aineet: viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, huilu, klarinetti, oboe, fagotti, saksofoni, trumpetti, pasuuna, puhallinvalmennus, piano, harmonikka, kitara, pop-jazzlaulu, sävellys

1. vaihe 1.4.–30.4. Ilmoittautuminen pääsykokeisiin: www.khmusiikki.fi
2. vaihe ti 10.5. Soivan Talon ilta: harjoitustestit, tiedotustilaisuus, soitinesittelyt
3. vaihe 24.5.–26.5. Yksilötestit ja haastattelut (oma aika nähtävissä netistä 6.5. alk.)

Ryhmäopetusta

Laulua

- Kuorot: Tinttaralla 6–9-vuotiaille ja Okariina 10–14-vuotiaille
Pieni laulunäyte, ajanvaraus etukäteen sari.norja@khmusiikki.fi
- Pop-jazz -lauluklinikka ja -yhtyelaulu yli 15-vuotiaille
Pyrkiminen pääsykokeissa, ks. yllä

Yhteismusisointia

- Jousi- ja puhallinorkesterit (pieni soittonäyte)
- Muut soitinryhmät

Musiikin perusteita

Musiikin perusteet 1, 2 ja 3, yleinen musiikkitieto, teoria, säveltapailu, harmoniaoppi
Tiedustelut syksyn vapaista ryhmäpaikoista: 050 3728 441

Lisätietoja: www.khmusiikki.fi

Varhaisiän musiikkiryhmät

- 0–5-vuotiaiden musiikkileikkiryhmät
- 5–6-vuotiaiden musiikkileikki-kanteleryhmät
- 5–6-vuotiaiden rytmikkaryhmät
- 6–8-vuotiaiden soittoniekkaryhmät (rytmikästä yhteismusisointia)

Ennakoilmoittautuminen syksyn ryhmiin verkkosivujen kautta

- 1) jatkaville muskarilaisille 29.3–24.4. ja
- 2) uusille muskarilaisille 2.5. alkaen

Päiväkotimuskarit:

Musiikkileikkiä järjestetään myös päiväkotitoiminnan yhteydessä, tiedustelut rehtorilta.

Erityisryhmät muskari- ja kouluikäisille:

Tiedustelut musiikkiterapeutti Petriina Auramo, p. 040 506 4130

Keski-Helsingin musiikkiopisto
Helsinginkatu 3–5, 00500 Hki
toimisto 050 3617 950, 050 3728 441
rehtori 050 511 2266
info@khmusiikki.fi
www.khmusiikki.fi

Kesämusisointia Päivölässä

Tervetuloa Keski-Helsingin musiikkiopiston XXVIII-musiikkileirille Päivölän kansanopistolle Valkeakoskelle 31.7–7.8.2016

Opetus: viulu, alttoviulu, sello, huilu, pasuuna, kitara, piano sekä kamarimusiikki, yhtyesoitto, orkesteri, musiikinteknologia

Leirimaksuun sisältyy täysihoito, yhteissoitto/pianisteilla musapaja ja yksilöopetusta (7 pv) 30 min/390 € tai 45 min/460 €.

Lisämaksullinen opetus: sivuaine (6 pv) 30 min/170 €, soittopaja/musapaja (musiikin tekoa pienryhmässä) 75 €
Perheet voivat tulla mukaan leirille (täysihoitomaksu).

Lisätietoja ja haku: www.khmusiikki.fi

Sähköinen ilmoittautuminen 11.–29.4.2016

Tiedustelut: Petri Aarnio, leirin johtaja, p. 050 511 2266, petri.aarnio@khmusiikki.fi

QH6 0

iPad Pro

Valmiina pienen ja suuren luokan luomistyöhön.

Kaikki Applen tuotteet niin harrastajalle kuin ammattilaisellekin Varimportista

Varimport Oy | Apple-laitteet, ohjelmat ja valtuutettu huolto kaikkialla Suomessa

www.varimport.fi

Puh. 020 7419 350 | Hämeenkatu 16, 33200 Tampere

Puh. 020 7419 340 | Humalistonkatu 17, 20100 Turku

Valtuutettu huolto: Turku, Tampere ja Helsinki

Puh. 020 7419 330 | Parivaljakontie 12, 00410 Helsinki

VAR
import

Valtuutettu
jälleenmyyjä